

Põlvamaal Piigaste pansionaadis elav Vally-Emilie Heinola sai 107-aastaseks. Aastaid on ta elanud ja töötanud Valgas.

SILLE ANNURK

VÄÄRIKAS IGA. Vally-Emilie Heinola töötas noorusajal Valgas.

107-aastane daam naudib Põlvamaa pansionaadis elu

AIKE JÕGI
aime.jogi@postimees.ee

Vally-Emilie Heinola elus on rõõmukilde olnud nii palju, et neid jätkub ka pansionaadiaastateks. Järgmisel aastal lubas ta taas külalistel Põlvamaale Piigastesse tulla, kui ta elik valupeal ära ei sure.

Vally-Emilie Heinola kohutis esimest korda seitse aastat tagasi, mil ta sai 100. Juubilar jättis suurepärase mulje oma sirge kehahoiaaku, soengu, pärlrike ja pärliga kõrvarõngastega ning suveroosa küünelakiga, mis kohvi juues märkamata ei saanud jääda. «Nagu Inglismaa kuninganna,» mõtlesin siis.

Vally-Emilie elas säravpuhtas Annelinna korteris, sai ise hakkama ning kõigiga, keda

me oma vtluses puudutasi-me, oli ta rahul. Oma poja Uno Heinolaga, arstist minia Epp Heinolaga ning lastelaste Ivari ja Ivikaga.

Läks nii, et saja esimene jäi vahele.

Agaku Vally-Emilie Heinola sai 102, jõime jälle kohvi. Vally-Emilie kiitis taas poja peret ja seda, et tänu neile tuleb ta kodu ikka veel kenasti toime. Naise olemusest õhkus lahkust ja tänulikkust. Osa sünnipäevalisi võitis ta vastu hommikupoolikul ning osa pärast lõunauinakut õhtupoolikul.

Viis aastat läks mööda.

Kolmas kohtumine

Nüüd saime Vally-Emilie Heinolaga kokku Piigaste mõisa pargi valges rotundis. Piigastes asub pansionaat, kus Vally-Emilie tänavu jaanuarist elab.

«Kõik on normaalne siin, inimesed on väga kenad,» kirjeldas Vally-Emilie elu hooldekodus. Ja endiselt ei kurtunud ta millegi üle: «Ma oskan nii elada, et tähtis on olla õiglane ja aus, ja et oleks rõõmus meel.

Ja ma olen nii omapärane, et ma ei oska tülitseda.»

Agatervis? «Tervis on normaalne. Kuskilt ei valuta midagi. Jalg vahel valutab, aga see valutab igalühel, see läheb üle,» vastas ta.

Laul olid maasikad ja beseeküpsised ning klaasides kihisev limonaad, mis kokku segatud vaarikast ja mustsõstrast. Kõlas naer ja laul. Aasimises ja nalja heitmisest ei jäänud Vally-Emilie oma pojale Uno Heinolale milleski alla.

Emata vaenelaps

Küsimuse peale, mitmes hällipäev tal ikkagi on, ütles Vally-Emilie, et ta peab nüüd natuke arvutama. Keegi ei saa daamile niisugusele küsimusele vastatama jätmist pahaks panna.

Vally-Emilie Heinola,
107-aastane vanaproua

«Ma oskan nii elada, et tähtis on olla õiglane ja aus, ja et oleks rõõmus meel. Ja ma olen nii omapärane, et ma ei oska tülitseda.»

Üks igatsus näis tal siiski olevat. See oli igatsus ema järele, sest Vally-Emilie ütles end olevat vaenelaps. Ta ema suri juba siis, kui ta ise oli neljane. Isa abiellus uuesti ja sai uue naisega palju lapsi, keda Vally-Emilile hoida tuli. Ka pani kasuema ta varakult karja.

«Aga ta oli tubli inimene,» ütles Vally-Emilie kokkuvõtteks kasuema kohta, kibedust tundmata.

Vally-Emilie on õppinud Valga tütarlaste gümnaasiumis ning ta oli abielus Julius-Theodor Heinolaga, kes oli lea sportlane ja vedurijuhli. Õnneks tuli Vally-Emilie mees Vorkuta vangilaagrist, kuhu ta 1945. aastal viidi, 12 aasta pärast eluga tagasi ning nad said üheskoos elada 51 aastat.

Vally-Emilie Heinola töötas noorusajal Valga likööri-vabrikus ning pärast sõda Valga teraviljasalves ja ka õmblustööstuses.

Tartlaste seas on 27 inimest, kel on eluiga sada ja enam aastat, selles tipus esimene on Vally-Emilie Heinola.

Ajateenistust alustab ligi 2000 noort

Selle nädala algul alustab kaitseressursside ameti (KRA) kutsel üle Eesti ajateenistust kokku ligi 2000 noort.

Kaitseressursside ameti peadirektor Marlen Piskunov tõdes, et käimas on erilise aasta. «Viiruse tõttu kehtestatud eriolukord sundis pea kahe kuu vältel arstlikke komisjone ära jätma. Teadsime, et hulk vabatahtlikke soovis ajateenistust alustada nimelt juulis, ent neil oli läbimata arstlik komisjon. Seepärast alustasime mai algupoolel komisjonide tööd veel enne eriolukorra lõpetamist ja saime tubli täienduse noormeeste ja neidude näol, kes suunduvad nüüd kaitseväkke.»

Oma algatusel läheb ajateenistusse juba enam kui pool kutsealustest. «Rõõmu teeb seegi, et vabatahtlike seas oli suur hulk klassiga ajateenistusse minejaid. Kui mul- lüks klassiga koos aega teenima noori neljast koolist, siis tänavu on neid juba 17 klassi üle Eesti. Nendel noortel on teenistuse alustamiseks vajalik turvatunne ka ammus- te sõprade näol olemas ja üleminek muutunud olu- desse ei tundu nii ärev,» ütles Piskunov.

Aasta-aastalt suureneb vabatahtlike neidude osatähtsus. Mullu asus aega teenima kokku 38 neidu. Nüüd on ainuüksi juulis nimekirjas üle 40 neidu, kes valmis ajateenistusse lähima.

«Kuigi eriolukorra tõttu jäeti algselt arstlikud komisjonid ära, suutsid ameti töötajad täita välja- õppele suunatavate kutsealuste piirnumbrid. Selleks suurendasime uuesti tööd alustanud arstlike komisjonide arvu. Iga võimaliku vabatahtliku kutsealusega tegeldi eraldi, leidsime parimat viisi tema teenistusse asumiseks. Seda näitab ka vabatahtlike suhteliselt suur osakaal,» ütles Piskunov.

Loviosa kutsealustest alustab väljaõpet esimese jalaväebrigadi üksustes. Veidi vähem siirdub teise jalaväebrigadi ja muudesse üksustesse.

Koroonaviiruse ohtu silmas pidades palub kaitseressursside amet, et ajateenistusse minejaid ei tuleks saatma liialt palju sõpra ja pereliikmeid.

Järgmine kord kutsub KRA noori ajateenistusse 12. ja 13. oktoobril. LEPM

Viimati mindi ajateenistusse jaanuaris. URMAS LUIK

Malevlaste tõine ja meeleolukas suvi sai avapaugu

File startis viiendat korda Tankla ning esimest korda Piiriveere õpilasmalev. Valgamaa noorsootöökeskuse Tankla malevast võtab sel aastal osa 50 ning Põlvamaal tegutseva MTÜ Piiriveere Liider korraldatud malevast 30 noort.

Tankla malevas on neli rühma, mida on vähem kui eelnevatel aastatel. Seetõttu oli

konkurents tihe – kaks noort ühele kohale.

Piiriveeres on kolm rühma, milles kokku 30 noort Põlva- ja Võrumaalt. Esimese malevanadala lõpus saab teoks ka kahe maleva ühine kokkutulek Kuutsemäel.

Malevlased teevad kahe nädala jooksul heakorra- ja talutööd. Tankla õpilasmaleva tööandjad on tänavu Val-

ga Sport SA, Taheva sanatoorium, Tõrva vald, Kitse-Ado talu ning MTÜ Tramburaj ja Bamba. Piiriveere tööandjad on AS Plantex, OÜ Almar Puit, Setomaa vallavalitsus, SA Piusa, OÜ Mentli ja Lõuna-Antsu talu.

«Eelmisel aastal alustasime maleva tegemisel koostööd MTÜga Piiriveere Liider, kes oli siis vaid vaatleja ehk õpi-

poisi rollis. Sellel aastal nad juba tegutsevad meie abiga. Meil on ühine malevaformaar, samal ajal algus ja lõpp, keskel aga kohtume kokkutulekul, kus võtame koos mõtu taidluses, spordis ja teistel aladel. Loodame, et see annab põnevust ja uusi tutvusi juurde,» rääkis Tankla õpilasmaleva üks korraldaja Marek Mekki. «Minu ootus on, et noor-

red ja rühmajuhid saaksid häid kogemusi, uusi tutvusi ja oleks elamus ning silmaringi avardamist. Et noored suudaksid tõestada tööandjatele: neid ei tuleks värbamisel kartta,» sõnas Piiriveere õpilasmaleva korraldaja Helen Zupsmann.

Malevad on toetust saanud Leaderi koostööprojektist ja PRIA-lt. Lisaks toetavad paljud organisatsioonid. LEPM